

Charles K. Roy

Trigger!

Tudományos-fantasztikus regény

Copyright © 1998 by

Charles K. & Leona K. Roy
Hazard, Kentucky - U.S.A.

Hungarian translation:

© Gabe Dearborne

Israel

2000 szeptember-október

Időpont: 1997. Visszajelzés: bűnözés, erőszak, türelmetlenség, motiváció-hiány, sorozatgyilkosok, káosz, tizenéves bűnözők, zendülés.

Sajtócímek:

„A munkahely többé nem szent!”

„Újabb pokolgépes merénylet!”

„Dahmer 17 ártatlan embert gyilkolt és evett meg elfogatása előtt!”

„Csecsemőgyilkos anya!”

„Közgazdászok a vég kezdetét jósolják!”

„O. J. Simpson - amerikai tragédia.”

„Növekedőben az otthontalanok száma - a rendőrség tehetetlen az újabb bűnhullámmal szemben.”

„Tizenegy éves fiú megölte öt éves öccsét!”

„Vakációzó szülők hetekre magukra hagyják gyermekeiket.”

„A halálhoz és az élethez való jog harcosainak összecsapása!”

„Gyűjtogatás az iskolában, fényes nappal: húsz halott!”

„Fiatal pótmamát gyanúsítanak a hathónapos csecsemő megfojtásával!”

Rémület és terror uralkodik Egyesült Államok-szerte. A hatóságok tehetetlenek. Tenni kell valamit, méghozzá sürgősen, mielőtt az országon elhatalmasodna a teljes anarchia. További százezer rendőrré volna égető szükség. Az egyházak az „istentelen” államot és annak vezetőit teszik felelőssé. Szociológusok szerint, a túlzott szabadság a bűnös. Senkinek sincs teljesen igaza, mint ahogyan senki sem téved teljes mértékben.

Mindössze heten ismerik a valóságot. A rémítő valóságot, amelyet senki sem tudhat meg - egyelőre. Amit ez a hét ember felfedezett, nem egyszerűen *SZIGORÚAN TITKOS*, úgynevezett *X-Dosszié*: megdönti az összes eddigi vallási és tudományos jóslatot az emberiség jövőjével kapcsolatban.

Íme e hét kiváló tudós felfedezéseinek a hiteles története. Önnek, kedves Olvasó, nem volna szabad mindezt tudnia. Olvassa - és aztán *azonnal* felejtse el! Vagy elfelejtetik Önnel!

***

Két esztendővel korábban, 1995-ben kezdődött Washingtonban, egy szűk körű tárgyaláson. Az egybegyűlték kíváncsian várták Sartain professzor bejelentését. Senki sem tudott részleteket, azzal azonban mindnyájan tisztában voltak, hogy olyasmit fognak hallani az elkövetkező percekben, ami egész további életükre és pályafutásukra hatással lesz. A teremben szinte tapintani lehetett a feszültséget.

- Uraim, kifutunk az időből. A bűnözési hullám elérte a legtávolabbi, legeldugottabb helyeket is. Ez már nem egyszerűen „városi” probléma. Ha nem lépünk *azonnal*, nem lesz többé sem alkalmunk, sem esélyünk bármit is tenni az ügyben. - Kis szünetet tartott, tekintetét körülhordozta a csoporton. - Az Elnök személyes utasítására a szövetségi kormány egy programot indít. A fedőnév: *Generation 2000*. Hárommilliárd dollár áll a rendelkezésünkre. Gondolom, ebből rájöhetnek, mennyire komoly a dolog.

Néhányan összenéztek az irdatlan summa hallatára. Az arcok, ha lehet, még jobban megfeszültek. Sartain professzor elégedetten nyugtázta ezt. Biztos volt benne, hogy ettől a pillanattól kezdve semmi, egyetlen apró részlet sem fogja elkerülni a tudósok figyelmét.

- Önök mind különböző szakterületen dolgoznak, és elsőrangú szakemberek. A közös nevező, hogy az elmúlt három évtizedben, ilyen vagy olyan módon, mindnyájan az emberi agy működését kutatták. Kormányzatunk engem bízott meg ennek a csoportnak a vezetésével. Egyelőre, uraim, ez minden, amit tudniuk kell. A részleteket egy későbbi időpontban tárgyaljuk meg.

Újabb szünet következett. Sartain ismét végigtekintett hallgatóságán, majd a mellette ülő Millerre nézett:

- Miller professzor, az ön csoportja az emberi viselkedés vegyi, pontosabban fogalmazva, gyógyszeres befolyásolásával foglalkozik. Kérem, röviden ismertesse velünk, hogy ez mit is jelent valójában, és meddig jutottak a kutatásban. Előtte azonban hadd tisztázzak egy fontos részletet. Amit hallani fogunk, uraim, az szigorúan titkos. Idejövetelükkor önök esküt tettek a titoktartásra. Ha innen bármi, a legapróbb információ, vagy annak csak töredéke kiszivárog, arra, aki az indiszkréciót elkövette, *halálos ítélet* vár. Ezt ne feledjék el. Országunk nemzetbiztonsági érdekei forognak kockán. Miller professzor, öné a szó.

Sartain leült. Súlyos csend uralkodott a teremben, senki sem jegyzetelt. Mindenki hallgatott, és megpróbálta megemészteni az imént hallottakat. Néhány hosszú pillanatig Miller professzor az előtte fekvő dosszién nyugtatta a kezét, majd anélkül, hogy felállt volna, halkan, de mégis jól hallhatóan, beszélni kezdett:

- Köszönöm, uraim. Harminc éve foglalkozom olyan gyógyszerek kutatásával, amelyek, jó vagy rossz irányban, de befolyásolják az agy működését. Felismertem, hogy minden gyógyszer, akár vérnyomás-csökkentő, májfunkció-szabályzó, közérzet-javító, nyugtató vagy antibiotikum, közvetlen hatást gyakorol az agyra. Több ezer állatkísérlet eredményeit vettem egybe, és meglepő dolgot tapasztaltam: mialatt egy bajt kezelünk, gyakorlatilag megváltoztatjuk a DNS-kódot. Más szavakkal: még ha ez nem is mutatható ki azonnal, visszafordíthatatlan változások következnek be a dezoxiribonukleinsav spirálján, amelyek a következő generációknál *mutációként* jelentkezhetnek. Jelenleg még nem tudjuk, mennyire változik meg a DNS az utódokban.

Miller kis szünetet tartott, majd folytatta. Nyugodt hangja, mint egy tanaré, szuggesztív volt. Az egybegyűltek arcáról eltűnt a feszültség, helyét a szakmai érdeklődés foglalta el.

- Évekkel ezelőtt, amikor a kutatásaimat elkezdtem, a technológia még nem állt a mai szinten. Képtelenek voltunk felfedezni a valódi elváltozásokat, egyszerűen a logikánkra hagyatkoztunk, és megpróbáltunk következtetni. Az idő múlásával egyenes arányban, a helyzet valódi ellentmondássá vált. Egyre több hatásos gyógyszert fejlesztettünk ki, egyre több betegséget tudott az orvostudomány sikeresen kezelni. És ezzel egyidőben - egyre több embernél jelentkeztek súlyos elmezavarok.

Az utóbbi évtizedekben sok tucatnyi rendellenességet fedeztünk fel: depresszió, hangulathullámlás, különböző mániás megnyilvánulások, figyelemhiány-szindrómák, szokatlan és atipikus viselkedési formák. Még sorolhatnám az olyan tünet-rendszereket, amelyeket az emberi agy viselkedés-központja irányít. Tudósaink sok „jó” gyógyszert állítottak elő: lítium-karbonát, fluoxetin, stb., hogy csak a legfontosabbakat említsem. Mindezt azért, hogy befolyásolhassuk ezeket a növekvő bajokat. Kérem, ne várják el tőlem, hogy „politikailag korrekt” legyek. Ezek a gyógymódok ideig-óráig hatásosan működnek ugyan, de nem jelentik a végső megoldást. A természet összehasonlíthatatlanul erősebb nálunk: míg az emberiségnek csak néhány generáció orvostudományának a tapasztalata áll rendelkezésére, addig a természet évmilliók evolúciójából merít.

Gyors megoldásokat kerestünk. Megpróbáltuk a jelen generációt megmenteni. Ezzel szemben a természet „játszva” megengedhet magának egy-két évtizednyi kiesést. Más szavakkal: emberek milliói fognak elpusztulni. A természet egyszerűen újraszervezi önmagát: ez akár 10-50 generáció kiesését is jelentheti. Pusztító betegségek, újfajta vírusok ezrei támadnak ránk, amelyek ellen alig van, vagy egyáltalán nincs fegyverünk. Tudom, sokan nem értenek egyet velem, de nem látom az értelmét semmilyen vitának. Szerintem az emberiség tragédiája azon a napon kezdődött, amikor hinni kezdtünk istenadta, természetfeletti voltunkban.

Miller ismét elhallgatott. Többen is kényelmetlenül feszengtek székeiken: nem ilyesmire számítottak a bevezető szavak alapján. Ám a professzor nem zavartatta magát. Hosszú pályafutása során hozzászokott már, hogy egyesek nem értenek egyet a nézeteivel, sőt elítélik.

- Az állatvilág a legjobb példa a természet „kegyetlenségére” - folytatta a professzor nyugodtan. - A különböző fajok születése vagy pusztulása két jól meghatározott célt szolgál csupán: a gyenge, életképtelen egyedek visszatérnek a táplálék-láncba, míg az erősek és egészségesek azok a „túlélők”, amelyek a következő generációt nemzik. Tudom, embertelennek és igazságtalannak hangzik, de a természet nem ismeri az „erkölcs” fogalmát. Az utóbbi száz évben, a technikai forradalom során, mi, emberek, valóban csodálatos dolgokat fedeztünk fel, de közben megmérgeztük az egész környezetünket.

A folyamat sajnos visszafordíthatatlan. Egyes fajok örökre kihaltak, teljes vidékek arculata változott meg gyökeresen, és így tovább. Az emberiség alulbecsülte a természetet, éppen ezért a természet bosszút fog állni az emberen, és elpusztítja. És ugyanakkor a természet, mint egyedüli túlélő az időben, mutánsná válik, megtagadva tőlünk, emberektől, még a legkisebb esélyt is.

A professzor ivott egy kortyot az előtte lévő pohárból, körülnézett, majd szokott módján folytatta:

- Nézzük a patkányokat. A patkány úgynevezett „mezei” állat, mindent megeszik, ami növényi rostokat tartalmaz: búzát, kukoricát, diót. De a nagyvárosokban mit ehet a patkány? Amit talál. Az ember általában utálja a patkányt, tehát megmérgezi. Nos, rendben van, megöltünk néhány százmillió patkányt. De mi lett a többivel? Ők a túlélők, képesek elfogyasztani a mi mérgező hulladékainkat is. És nem pusztulnak el tőle! Semmi közük a kínaiak szentként tisztelt patkányához - egyszerűen túlélők!

Mindemellett, olyan dolgokkal kell szembenéznünk, amelyek sokkalta veszélyesebbek a patkányoknál: mutáns vírusokkal. Ezek bárhol rejtőzhetnek, évezredekig lappanghatnak a megfelelő pillanatra várva, hogy támadásba lendüljenek. Állandóan változnak, adaptálódnak, végül immúnisakká válnak akármilyen természetes vagy szintetikus vegyülettel szemben. És miért? A válasz a DNS-ben rejtőzik. A dezoxi-ribonukleinsavban több trillió adat rejtőzik. Ezeket a természet a saját belátása szerint változtatja, korrigálja. Egy-két apró változás a

mátrix egyik vagy másik pontján elegendő ahhoz, hogy a mikroorganizmus halálösszá váljon. Emberi szemszögből tekintve, még a legbonyolultabb, legfejlettebb komputerrel és műszerekkel is egy örökkévalóságig tartana kikutatni, hogy mely adatok változtak meg. Nekünk nincs ennyi időnk, uraim! Nem untatni akarom önöket, de kérem, koncentráljanak a fő problémára: mi, emberek, túlbecsültük a saját helyzetünket a természetben. A következmények máris megmutatkoznak. És hogyan próbáljuk megoldani a dolgot? Még több szociális dolgozóval, még több bíróval, még több politikussal. Ez lehetetlen, kérem!

Miller újabb rövid szünetet tartott, majd tovább beszélt:

- Ha bizonyítékot kívánnak, uraim, azzal is szolgálhatok. A jelenség nem kizárólagosan „amerikai szindróma”: tőlünk tízezer mérföldnyire az emberek ugyanúgy viselkednek. Az egyetlen logikus magyarázat erre az, hogy az emberi agy rohamosan változik, „mutál”. Mit tehetünk? Mondjuk, imádkozhatunk. Ám az utóbbi háromezer év összes imája sem képes megállítani vagy akár csak lassítani a romlást. A másik alternatíva: szembenézni a tényekkel.

A professzor elhallgatott. A teremben most már szinte a szívdobbanás is hallható volt. Sartain jól ismerte ezt a jelenséget, és tisztelettel adózott Miller briliáns előadói készségének. Ha eddig kételkedett is, most már tökéletesen biztos volt benne, hogy mindenki alaposan elraktározza a hallottakat.

- Körülbelül húsz éve - folytatta Miller - huzamosan foglalkoztam egy, hm, hogy is mondjam, emberi lényel, akit állatok neveltek fel. Foglyul ejtettük ezt a kis Mauglit, és mindent megkíséreltünk, hogy megtanítsuk a normális emberi viselkedésre. Higiéniailag nem is volt semmi probléma, de még nyolc évvel később sem volt képes úgy viselkedni vagy kommunikálni, mint azok a kortársai, akik normálisan nevelkedtek. Azt gondoltam, ez csak véletlen egybeesés, bizonyára amúgy is öntudat nélkül született a szerencsétlen. Csakhogy a kutatási eredményeim nem ezt mutatták. Ha egy gyermek, élete első tíz évében nem kerül emberi befolyás alá, **ELÁLLATIASODIK!** Ne ingassák a fejüket, kérem! Emlékeznek gyermekkoruk kedvenc hőséire, Tarzanra? Nos, az az igazság, hogy minden, ami vele kapcsolatos, valószínű lehet, kivéve, hogy **SOHA NEM LEHETNE SEMMILYEN EMBERI VISELKEDÉSRE VAGY NYELVRE TÖKÉLETESEN MEGTANÍTANI!**

Ennek ellenére, nem adtam fel. Mindenhova elmentem, ahonnan hasonló eseteket jelentettek. De az eredmény mindig ugyanaz volt. Néhány lényegtelen eltéréstől eltekintve, amelyek elsősorban a fiziológiai eltérésekből következnek, az állatok által felnevelt gyermekek minden szempontból állatiasan viselkednek. A következtetés nagyon egyszerű: 1 - rendkívül törekeny az a határvonal, amely az emberi és az állati viselkedést egymástól elválasztja; 2 - a természet (vagy, ha úgy tetszik, a teremtés) nagyon is reális alternatívát nyújt az embernek: ha nem képes annak megmaradni, állatként helyezkedik ismét el a természetben. Amikor állatok nevelnek fel embereket, valamilyen oknál fogva az agynak az a része, amely az emberi öntudatért felelős, úgymond visszahúzódik, elsorvad. Nem ad többé utasítást arra nézve, hogy mi „helyes” vagy „helytelen”. A lelkiismeret teljesen leáll, szabadjára engedve a túlélési ösztönt. Elismerem, hogy önöknek mindez talán nem száz százalékos bizonyíték, de kérem, vegyék figyelembe ezeket a feltételeket. Nos, uraim, van kérdésük?

Miller ismét körültekintett hallgatóságán. A tudósok még nem látszottak teljesen elfogadni az imént hallott előadást. Egy fiatalember, kényelmetlenül feszengve, egyenesen a professzor szemébe nézett.

- Professzor úr - mondta kissé remegő hangon - miről beszél Ön? Jómagam, és azt hiszem, több kollégám is a jelenlévők közül, inkább érzem magam **EMBERNEK** mint **ÁLLATNAK!** Hogy ne is szóljak a közvéleményről! Darwin elméletét még mindig nem mindenki fogadja el.

Még akkor sem, ha bizonyos fokig van értelme annak, amit Ön mond. Nem lehet máról holnapra megváltoztatni embermilliárdok vallási meggyőződését. Amit Ön mond, abból csak anarchia származhat, no meg világra szóló ellenállás!

Miller alaposan megnézte magának a felszólalót. Szinte elnéző, enyhe mosollyal válaszolt:

- Nézze, fiatal barátom, önnek teljes mértékben igaza van. Mit gondol, miért titkos ez a mi találkozónk? Miért eskették meg önt és társait a titoktartásra? Tökéletesen tisztában vagyok vele, hogy elméletem milyen következményekhez vezethet, csak hogy mi tudósok vagyunk, és nem óvodások. A tények önmagukért beszélnek, barátom. Szemünket-fülünket becsukhatjuk ugyan, de ettől még megmaradnak a problémáink. Csak Isten a tudója, mennyire szeretném, ha tévednék. Mert, ha igazam van, ez azt jelenti, hogy nem sok generáció marad meg, hogy ezt az ügyet megtárgyalja. Senki - még ön sem - vitathatja, hogy változnak a dolgok. Én tudós vagyok, nem filozófus. Ezért átengedem a szót annak, aki rá tud világítani, miért változik minden olyan drámai módon negatív irányban. Miért most? És miért oly gyorsan?

Az, akit Miller filozófusként emlegetett, megigazította a szemüvegét.

- Köszönöm, professzor úr. Sajnos, az ön elméletének több az értelme, mint bárki is gondolná. Nagyon bonyolultak a társadalmi problémák. Bárhogyan is próbálnánk forgatni azokat, csak úgy oldhatók meg, ha az alapokat nézzük. Végző soron arra a következtetésre jutunk, hogy az emberiség kezdi elveszíteni minden érzékét. Egymást ölik az emberek, minden látható ok nélkül. Évtizedek óta próbálok figyelmeztetni erre a munkáimban. Nagyon veszélyes pontra jutottunk. Megteremtettük a jólétet, de elfelejtettük megteremteni hozzá a „szerzés” törvényes alapjait. A társadalom túlságosan ragaszkodik mindenhez, ami jó és kellemes, értem ezalatt a szórakozást, szabadidőt. De hiányzik hozzá a megfelelő anyagi alap. Gyermekeink nem arról álmodoznak, hogy napi nyolc órát forgassák az átkozott hamburgereket és hotdogokat egy zsíros gyorsbűfében, és közben annyit se keressenek, amennyiért egy nyomorult elektronikus játékot vehetnének! Kinek hazudunk mi tulajdonképpen? Sötét jövőt jósolok. Nagyon is hamarosan egyre több deviáns magatartási formával fogjuk szemben találni magunkat. Az emberek állati módon fogják megszerezni maguknak mindazt, amire szemet vetnek. „Ha nem adod, elveszem!” Ez lesz az uralkodó törvény. Egyetértek önnel, Miller professzor. Úgy tűnik, semmi sem gátolhatja meg az emberiség visszafejlődését, elállatiasodását. Mi a megoldás? Én sem tanácsolhatok egyebet, mint amit Alfred Russel Wallace mondott: „Vissza a természet-hez!” Ha nem tesszük meg saját akaratunkból, maga a természet teszi meg helyettünk. Még én sem tudok racionális magyarázatot adni napjaink eseményeire. Ki tudhatja, uraim, mi járhatott a fiatal pótmama fejében, amikor a két kisdedit bedugta a ruhaszártóba, és bekapcsolta? Arra sincs magyarázatom, miért ölik meg hat-nyolc éves gyerekek a testvéreiket, vagy miért erőszakolnak meg négyéves csöppségeket. Ez meghaladja az én filozófiai tudásomat! Nincs több mondanivalóm...

A hirtelen beállt csendet ismét Sartain hangja törte meg:

- Azt hiszem, egy dologban mindnyájan egyetértünk: elfogadható magyarázatot és egy valószínű megoldást kell találnunk, mégpedig záros határidőn belül. Még nem késő. Ki akar kilépni most?

Egyetlen kéz sem emelkedett a magasba. A jelenlévő tudósok maguk elé meredve gondolkodtak az elhangzottakon. Sartain még egyszer körülhordozta a tekintetét a termen, majd így szólt:

- Úgy gondolom, mindannyian türelmetlenül várjuk, hogy teljes erőbedobással dolgozhassunk ezen a programon. Tehát, mához egy hétre, pontosan reggel nyolckor, várom önöket.

***

Egy héttel később, a Légierő támaszpontján egy BOEING 747-es várta a nyolc tudóst. A pilótákon kívül senki sem ismerte az úticélt. Az elszigeteltség kellemetlen érzésétől eltekintve, minden simán zajlott.

A JUMBO nekilendült és felszállt. Öt órával később, Új-Mexikó egy távoli, elhagyatott repülőterén landolt. Két limuzin várta a nyolc szakembert, és egy eldugott, civilek számára tilos helyre szállította őket. A tudósokat, minden tapasztalatuk és hosszú gyakorlatuk ellenére, elkábította mindaz, amit láttak. A sziklahegy belsejében egy hipermodern világ várt rájuk. Legmerészebb álmaikban sem képzelhettek volna el ennél ideálisabb munkafeltételeket. Az egyetlen furcsaság az volt, hogy minden ajtónál, amelyen keresztülhaladtak, szükség volt a szemükre. Az ajtók mellett, a falon, volt egy nyílás, ebbe kellett belenézniük, mialatt a számítógép rögzítette szívérványhártyájuk egyéni rajzolatát és mintáját, ekként azonosítva minden személyt. Nagyon szigorú biztonsági szabály volt ez, amely azt a célt szolgálta, hogy megakadályozza avatatlan személyek behatolását a kutató központba.

- Nem hiszem - tréfálkozott a fiatal orvos - hogy sokan láthatták azt, amit mi látunk! Mi a véleményük?

Senki sem felelt. A 6-os szinten egy fantasztikusnak tűnő laborba jutottak. Számtalan állatketrec állt tökéletes rendben a terem közepén, a falak mentén pedig különböző bonyolult berendezések és számítógépek sorakoztak.

- Könyörgök, fel ne ébresszenek! - suttogta az egyik tudós. - Ez csak álom lehet...

A bemutató körút végeztével mindnyájan visszavonultak a számukra kijelölt lakótérbe, ahol ki-ki magába mélyedt, és megpróbálta feldolgozni a látottakat. Egy óra múlva a vezetőjük a gyűlésterembe hívatta a tudósokat.

- Uraim, holnap reggel megkezdjük a munkát. Mivel senkinek sincs sejtelve sem arról, hogy milyen gyorsan tudunk majd haladni, és mennyi idő kell ahhoz, hogy az előttünk álló feladatoknak eleget tegyünk, nincs előre megállapított ütemterv. Az én beleegyezésem nélkül senki sem hagyhatja el ezt a helyet, és nem léphet kapcsolatba a külvilággal, ameddig el nem készülünk. Elegendő tartalékunk van mindenképp ahhoz, hogy akár évekig is zavartalanul folytathassuk a munkát. A rendelkezésükre áll minden feltétel és a lehető legnagyobb kényelem. Az egyetlen korlátozás a külvilággal való kapcsolat. Ezt a központot a legmodernebb biztonsági berendezések védik.

Sartain kis szünetet tartott, majd Millerre nézett.

- Miller professzor, gondolom, ráismert a saját kísérleti állataira és egyéb kutatói felszerelésére. A mi feladatunk egyszerűen az, hogy „felgyorsítsuk” a kutatás ütemét. Itt és most elmondhatja nekünk, milyen messzire jutott a kísérleteiben. Egyet azonban hadd húzzak alá: itt olyan dolgoknak leszünk tanúi, amelyek a külvilág számára NEM LÉTEZNEK. Itt mások a játékszabályok. Egy kis cinizmussal azt mondhatom: ameddig itt vagyunk, NEM LÉTEZNEK AZ ERKÖLCSI ÉS TÁRSADALMI NORMÁK. Ha önök közül bárkinek eszébe jutna moralizálni - nos, NE TEGYE! Ez nem a megfelelő hely vagy idő az aggályokra. Tudniuk kell, hogy adott esetben szankciókat is alkalmazhatok, hogy a feladatunkat véghezvigyük.

- De mi a tulajdonképpeni feladat? - vetette közbe a fiatal orvos.

- Nagyon egyszerű - felelte Sartain. - Egyszer és mindenkorra, ilyen vagy olyan módon, pozitívan vagy negatívan, be kell bizonyítanunk, MERRE HALAD AZ EMBERISÉG!

- De honnan tudhatnánk ezt? - kérdezte az orvos. - És, ami még fontosabb, HOGYAN TUDJUK BEBIZONYÍTANI?

Sartain tisztelettel fordult Millerhez:

- Professzor úr, itt az ideje, hogy további felvilágosítást kapjunk az ön kísérleteiről. Kérem, magyarázza el nekünk, milyen eredményekre jutott.

Szokásához híven, Miller halkán beszélt.

- Mint már egy héttel ezelőtt is említettem, állatokkal dolgoztam. Minden irányból próbálkoztam, hogy a viselkedésüket befolyásoljam. Elég szép eredményeket értem el, de ha a hátralévő életemet csak ezzel töltöm, akkor sem lehetek száz százalékig biztos a dolgomban. Az állatoktól nem kaphatom meg azt a választ, ami egyértelműen eldönthetné a problémát. Sosem fogom megtudni, milyen hatása van a szérumnak, hacsak embereken nem próbálom ki. Ez a szérum tulajdonképpen „blokkolja” az agynak azt a területét, ahol a lelkiismeret „lakozik”. Más szóval, ennek az anyagnak a segítségével időutazást tehetünk, hogy megtudjuk, hová fejlődik - vagy fejlődik vissza - az emberiség, hogy meglássuk, mit tartogat számunkra az evolúció.

Kis szünetet tartott, majd nyugodtan folytatta:

- Több, mint egy évtizeddel ezelőtt fedeztem fel, hogy az emberi viselkedés lassan, de határozottan változik. Ekkor kezdtem kifejleszteni a szérumot, amely nem tesz mást, mint felgyorsítja a lassú, generációról generációra tartó folyamatot. A szérum ideiglenesen megbénítja a tudás, az érzelmek és az ítélet adatbankját, és ezáltal a tudatalatti veszi át az irányítást az életfunkciók felett. Csak ennek a szérumnak az emberi alkalmazása adhat pontos és egyértelmű választ a minket foglalkoztató kérdésekre: hová tart az emberiség, és miért olyan gyakoriak az erőszakos cselekmények. Ha segíteni akarunk a következő generációknak, TUDNUNK KELL, mire számíthatunk a jövőben.

Valaki közbeszólt:

- Professzor úr, jól értettem önt? Azt akarja ezzel mondani, hogy TUDATOSAN emberi szörnyeket szándékozik produkálni? Ki lehet olyan idióta, hogy egy ilyen kétes kísérletre önként jelentkezzen? És hol a biztonság, hogy a kísérlet végeztével „vissza lehet hozni” az alanyokat? Etikai kérdés ez, Miller professzor!

- Álljunk meg egy percre, mielőtt moralizálni kezdenénk. Hadd mutassam be a „pácienseinket”. Egyrészt, ezek az alanyok nem éppen önkéntesek, másrészt viszont nem sok választásuk van. Tekintsék meg őket.

Miller elhúzott egy függönyt. Mögötte tágas szoba vált láthatóvá. Tizenkét ember, hat férfi és hat nő állt, ült, beszélgetett, tévézett, falatozott odabent. Teljesen hétköznapi dolgokkal foglalkoztak.

- Kik ezek az emberek? - kérdezte egy tudós. - Ismerik az ön tervét?

Miller komolyan nézett a kérdezőre, és szárazon, tényszerűen felelt:

- Statisztikailag, és majdnem fizikailag, ez a tizenkét ember majdnem halott. Bíróság ítélte őket halálra különböző bűnökért. Mielőtt idehozták volna őket, a sorukra vártak, hogy villamosszékbe kerüljenek. Ítéletük jogerős, nem számíthatnak kegyelemre. Ami a közvéleményt illeti, nos, hivatalosan már végre is hajtották rajtuk a halálos ítéletet. Tehát ők „nem léteznek”.

Újabb közbeszólás hangzott.

- Vagyis ezek az emberek lesznek a mi kísérleti nyulaink?

- Nézze, barátom - mondta Miller nyugodtan - ha önnek ez megfelel, akkor igen. De mielőtt az erkölceim felett ítélné, hallgassa meg a tényeket. Ezek az emberek itt, kivétel nélkül, egytől egyig GYILKOSOK. Sok ártatlan ember halála szárad a lelkükön. Igen, talán furcsa ez, vagy egyenesen erkölcstelen, de mi most arra fogjuk használni őket, hogy más embereket szolgáljanak.

- De mi történik, ha nem lehet „visszahozni” őket?

Miller rövid ideig gondolkodott, majd a szokásosnál is csendesebben válaszolt:

- Nos, ebben az esetben én inkább szerencsésnek tartanám őket. Mert nem lesznek tudatában annak, ami velük történni fog. Ön, fiatal barátom, olyan problémát vet fel, amelyet a „külvilág” képtelen megoldani. Ezek az emberek brutálisan és könyörtelenül gyilkoltak és daraboltak fel más emberi lényeket! És ön mégis azon aggályoskodik, vajon igazságosak, etikusak vagyunk-e velük szemben! Feleljen nekem egyetlen kérdésre, de egyenes választ akarok hallani! Ha ezek közül valamelyik az ön lányát ölte volna meg és darabolta volna fel egy henteskéssel, miután megerőszakolta egy elhagyott parkolóban, nos, akkor is volnának efféle aggályai? Mit érezne akkor? Feleljen!

Mindenki csodálkozva nézett Millerre. Nyugodt, megfontolt embernek ismerték, és senki sem számított tőle erre a kitörésre.

- Igazságtalan a kérdése, professzor! - kiáltotta a fiatalember. - Ilyesmi nem történt meg velem!

A professzor kissé összeszedte magát, és békülékeny hangon válaszolt:

- Látja, éppen ezért vagyunk mi itt. Hogy SENKIVEL se történhessen ilyesmi. A társadalom sajnos vak. „Ami nem velem esett meg, arról más a véleményem”. Ez az uralkodó gondolkodásmód. Pedig még az okatlan állatok is védik, óvják egymást. Ha egy elefántbébi elveszti az anyját, az egész csorda összefog, hogy a kis árvának ne essen baja. Teljes erejükkel óvják a kölyköt. Ennek semmi köze nincs a szeretethez. Ez a fajfenntartás ösztöne. A csorda ne engedheti meg magának, hogy elveszítse a potenciális jövőt!

- De hát mi nem vagyunk állatok! - szólt közbe valaki.

- Mennyire igaza van, doktor! - kiáltotta Miller. - Akkor vegye a fáradságot, és tanítsa meg a saját filozófiájára ezeket a gyilkosokat, de MIELŐTT elkövetik a tetteiket! Ugyan, hagyja már, barátom! Maga sem gondolja komolyan, amit mond!

- Uraim, uraim - vetette közbe Sartain, - hiszen megmondtam önöknek: nem azért jöttünk ide, hogy morális kérdéseken tépelődjünk. Folytatná kérem, Miller professzor?

A férfi hosszasan nézte a kollégáit. Ezúttal nem sietett a válasszal. Beletúrt ősz hajába, mély lélegzetet vett, majd a tőle megszokott, nyugodt hangon folytatta:

- Nézzék el nekem ezt a kitörést. Nem állt szándékomban megsérteni senkit. És nem is akarom ilyesmire pazarolni az időt. Tehát: alanyaink el fognak vezetni minket a jövőbe. Hogy ott mit fogunk találni, arról van egy halvány sejtelmem, ami még bizonyításra vár. Tehát, holnap reggel, beadjuk nekik az első adag szérumot. És aztán türelmesen várjuk a fejleményeket.

***

A következő reggelen újra egybegyűltek a tudósok. Az ablakon túl, az alanyok éppen befejezték reggelijüket. Egyikük sem sejtette, hogy, az italukkal együtt, megkapták az első adagjukat Miller professzor szérumából.

Nap nap után, a tudósok műszakonként váltották egymást az egyirányú ablak előtti megfigyelőhelyen. Napi huszonnégy órán keresztül működtek a videokamerák, és felvettek minden apró mozzanatot. Az észlelt adatokat betáplálták a központi komputer-bankba, de egyelőre az egyetlen kísérő szöveg a „semmi különleges nem történt” volt.

Két hét telt el. Az ablakon túli embereken semmilyen változás nem volt észlelhető.

A tizenharmadik napon, zuhanyozás közben, Sartain professzor éppen azon elmélkedett, mennyire jutott már a kísérlet ezidáig, amikor a hangszóróból felhangzott Dr. Berkeley hangja:

- Sartain professzor úr, kérem, jöjjön gyorsan a laborba! Azt hiszem, észleltem valamit, de nem vagyok biztos benne, mi volt az!

- Azonnal ott vagyok - felelte Sartain. - Ne aggódjon, kolléga úr.

A laborban minden normálisnak tűnt. Az ablakon túl, az alanyok teljesen hétköznapi módon viselkedtek. Berkeley doktor elővett egy videokazettát, és a lejátszóba csúsztatta.

- Figyelje, professzor úr. Lassítva játszom le a felvételt. - Lenyomta a lejátszógombot. - A 11-es alanyról van szó.

A képernyőn megjelent a szoba képe, úgy, ahogyan a felvétel egy pár perccel ezelőtt rögzítette. A 11-es alany, egy széles vállú, atlétatermetű fickó, összevitatkozott a 10-essel, egy csinos, vonzó, fiatal nővel, aki nem akarta odaadni neki azt a darab pirítóst, amit a 11-es kiszemelt magának. A különlegesen lelassított felvételen tisztán látszott, hogy a férfi egy időre „kikapcsolt”. Körülbelül tizenöt másodpercig vívódott, hogy mit is tegyen. Egy kívülálló számára semmi különös nem látszott a felvételen, de Sartain gyakorlott szeme észrevette azt, ami különös volt. A professzor számára az idő volt a legfontosabb. Azalatt a negyed perc alatt a 11-es arca hitelesen tükrözte, mennyire lázasan próbál dönteni. Végül nem tett semmit. De a szemében Sartain felfedezte azt a kifejezést, amit az elbátortalanodott, frusztrált állatok szemében látni hasonló esetekben. Először az éhes, aztán a meghunyászkodó állat tekintete volt ez. A professzor újra lejátszotta a szalagot, aztán Berkeley-re nézett:

- Igen, kétségtelen. Jó szeme van, fiatal kollégám. Valami kattant a 11-es agyában, de nem tudhatjuk, hogy mi.

A kép megint szokványossá vált. A 11-es alany nyugodtan ült a székén, és egy rajzfilmet nézett a tévében. Sartain azonban jobbnak látta figyelmeztetni a társát:

- Nem tűnik nagy dolognak, de szeretném, ha ezentúl kettőzött figyelemmel kísérnék az alanyokat.

Az ebédlőben, ahol a szabadidejükben gyűltek össze a tudósok, érdekes beszélgetés volt kibontakozóban. A kezdeti időszak megilletődöttsége elmúlt, és mindenkit magával ragadott a szakmai érdeklődés.

Dr. Baley, egy harminc év körüli, szőke fiatalember Millerhez fordult:

- Professzor úr, ön szerint, ha ez a kísérletsorozat sikerrel jár, mennyiben fogja ez segíteni a jövő generációt?

- Őszintén: nagyon sokban - felelte Miller. - Meg fogja mutatni nekünk - és a világnak - hogy merre tart az emberi társadalom. A tudósok, úgy értem, a csoportok, a szervezetek, még nem ismerik fel, hogy amit mi itt csinálunk, az MINDENKIÉRT van. Természetesen, a végső eredmény nem lesz azonnali. És, szintén természetesen, minden egyén körülményei különbözők. Egyes embercsoportok hamarabb fogják elérni a kritikus pontot, mások később.

- A fajokra céloz, professzor?

- Nem, barátom, egyáltalán nem. Ennek semmi köze nincs a bőrszínhez. Ami valójában világszerte történik - először a történelem folyamán - az az, hogy az emberiség kezd elveszteni az élet fogalmát. De tudják, mit? Kollégánk, Dr. Coleman pszichológus és szociológus. Hallgassuk meg az ő véleményét a dologról.

Coleman is hozzászólt a vitához:

- Azt hiszem, ez az a hely, ahol nyugodtan beszélhetek, anélkül, hogy attól kéne tartanom, politikailag inkorrekt vagyok. Ami manapság történik, az teljesen új jelenség, de nem kizárólagosan „amerikai szindróma”. Tulajdonképpen a legjobb példa erre a volt Kelet-Európai tömb, vagy Oroszország. Az ottani lakosság döntő többsége fehér. A diktatúrák alatt a bűnözést megfékeztek. Az emberek rettegésben éltek, és ez a rettegés erősebbnek bizonyult az egyéni akarathoz. Abban a pillanatban, amikor a rendszer megváltozott, szinte máról holnapra felszínre kerültek a valódi érzések. Az erőszakos bűnözés rátája ugrásszerűen megemelkedett, és elérte azt a szintet, amit itt tapasztalunk, az Egyesült Államokban. Az egész világon az emberek pusztítók. Mintha egy utasítást kaptak volna, egy „triggert”: pusztítani! Tudom, most Szingapúrt fogják egyesek ellenpéldaként felhozni, ahol gyakorlatilag nincs bűnözés. Csakhogy a szingapúri demokráciának az égvilágon semmi köze nincs az amerikai, vagy az európai demokráciához. Szingapúr egy csöppnyi szigetállam az ázsiai „óceán” kellős közepén. Ahhoz, hogy felszínen maradhasson, fel kellett építenie a saját „mesterséges” demokráciáját. Ha mi vagy akármelyik másik nemzet, azt a demokráciát akarnánk magunkévá tenni, először egy polgárháború kellene. Paradox módon, Szingapúr egy virágzó, szabad ország, ahol viszont az egyénnek nincs szabad szelleme. Higgyék el nekem, az amerikai szakemberek lázasan keresnek megoldásokat, és közben más rendszereket tanulmányoznak. A probléma csak az, hogy NEM LÉTEZIK A FÖLDÖN OLYAN RENDSZER, AMELY FELÉR A MI AMERIKAI ALKOTMÁNYUNKKAL! Országok harcolnak az egzisztenciájukért, a fennmaradásukért, ki-ki a maga módján. Miller professzornak igaza van, amikor azt mondja: ennek semmi köze a fajhoz.

Coleman elhallgatott. Társai merev figyelemmel várták a folytatást.

- Ember és ember között csak halvány genetikai eltérés van a világ különböző pontjain. Ez abból ered, hogy az évezredek során különböző természeti feltételekkel kellett szembenézniük, tehát adaptálódniuk kellett az adott környezetükhöz. Agyilag viszont TELJESEN EGYENLŐEK VAGYUNK, függetlenül attól, hogy hol élünk. Nincs rá semmilyen tudományos bizonyíték, hogy, teszem azt, egy eszkimó gyerek ne tudna bármit megtanulni, amit egy európai gyerek tud, és így tovább. A fajok egész elmélete egy hatalmas baromság, amit a vallás és a politika hozott létre.

Baley szemmel láthatóan izgatottá vált, és már meg akart szólalni, de Dr. Flack megelőzte.

- Nos, én csak biológus vagyok, de hadd mondjam el a véleményemet. Hosszú ideje tanulmányozom az élő szervezeteket, beleértve az emlősöket is, noha nagyon különböző módon szaporodnak. Ennek ellenére, az „alap-programok” nagyon is hasonlóan működnek az egyes fajoknál. Minden földi lényben ott van egy „beépített” túlélési program. Figyeljenek, kérem, mert lehet, hogy ebben rejlik a válasz a ma történetekre. Ez a program minden élőlény DNS-

ében rejtőzik. Teljesen független az akarattól. Bármennyire is küzdjön az adott lény ellene, egyszerűen NEM TEHET SEMMIT! Ez a természet törvénykönyve. Idézem a tanulmányaim összefoglalóját: a teremtés, vagy helyesebben, a természet, minden élő szervezetbe beletáplál egy alapvető parancsot. A feltétel a harmonikus egyensúly a különböző élőlények között. Amint a lánc egyik szeme, egy lény, megpróbál kitörni ebből az egyensúlyból, a beépített program működésbe lép. Nem számít az áldozatok száma, az egyensúlynak HELYRE KELL ÁLLNIA!

Flack szavait mély csend követte. A szakemberek tudták, hogy csak nagyon logikus érvekkel támadhatják meg kollégájuk elméletét. De MIK azok az érvek? Ezzel senki sem volt tisztában. Végül az egyik tudós így szólt:

- Doktor, ha jól értelmezem a szavait, ez sok, nagyon sok emberi élet végét jelenti. Nem gondolja, hogy alulbecsüli a haladást, a technikát, a tudományt? Nem mondom, az ön elmélete nagyon is igaz lehet az állatvilágban, de az ember más! Nekünk eszközeink vannak, az állatoknak nincsenek. Nekünk rendelkezésünkre áll a technológia, amely már eddig is rengeteg emberi életet segített megmenteni. Remélem, ön sem vitatja a logikus, létező tényeket! Viszont megkérdezném: hisz ön Istenben? Mert ha az ön elmélete csak kicsit is igaz, ez azt jelenti, hogy Isten nem adott öntudatot az embernek, akit saját képére alkotott, hanem csak egy újabb állatfajt hozott létre. És ennek az „állatnak” nincs más célja, mint szolgálni a természetet. Én, személy szerint, nagyon sajnálatosnak tartom az ön teóriáját, és meg kell mondanom, hogy teljes mértékben ellenkezik a hitemmel!

A biológus szelíd mosollyal felelt:

- Nézze, doktor, önnek megvan minden joga, hogy ne értsen egyet velem, de meg kell mondanom, hogy téved. Az utóbbi huszonöt évben, mennél jobban közelítettem az igazsághoz, annál jobban kezdtem hinni Istenben, illetve az Isten által teremtett természetben. Ez annyira pontos, annyira precíz - és sokkalta igazságosabb, mint bármely, ember alkotta ideológia. Az Isteni alkotás és törvények az egyedüli értelmes törvények. Létezni fognak akkor is, ha az emberiség már rég eltűnt a Földről. Az ön problémája mindennapi a világban, ezért ne okolja önmagát. Ön, és még sok milliárd ember, egy nagyon „emberi” perspektíván keresztül látja Istent. Éppen ezért senki sem érti meg Istent és az Ő üzeneteit. Hadd fejtsem ki bővebben.

Töltött magának egy pohár kólát, kiitta a felét, aztán folytatta:

- Nézzük, mit mond a biblia. Amikor Isten megteremtette Ádámot, azt mondta neki: Íme a föld, neked adom. Használd minden javát. De azt nem mondta, hogy ÉLJ VISSZA VELE! A bibliából nagyon sok jót tanulhatott az ember, de egy nagyon ROSSZAT is: nevezetesen azt, hogy az ember a természet fölött áll, ezért azt tehet, amit csak akar. Tudom, ez nincs benne a bibliában, de nézzenek maguk köré, uraim! A biblia a legtöbbet nyomtatott irodalmi mű, ugyanakkor az ember, azalatt az ötszáz év alatt, ami az első nyomtatás óta eltelt, zavarosabb, mint előtte bármikor. Mondjuk ki: alulbecsültük a Teremtőt. Bízott ugyan bennünk, mégis belénk plántálta az alapvető programot. Nézzünk szembe a valósággal! A huszadik században felfedezett gyógyszerek nélkül az emberiség ma nem itt tartana. Mégis, ebben a „csodakorban”, naponta negyvenezer gyermek hal meg a Földön! Önök azt hiszik, azért, mert Isten egyes nemzeteket előnyben részesít? NEM! A modern technológiának hála, a civilizált világ túlél olyan dolgokat, amiket a fejletlen országok nem élnek túl. Ideig-óráig eléggé „okosak” voltunk, hogy ellenálljunk a pusztító programnak, de az ár, amit fizetnünk kell majd ezért, nagyobb lesz, mint amit elképzelünk! A mi gyógyszereink előtt, a természet a saját eszközét - az evolúciót - alkalmazta, hogy minden élőlényt az őt megillető helyen tartson. Évszázadokkal ezelőtt nem volt szükség a „programra”. De mi nem értettük meg az üzenetet: alkalmazkodni!

A természet most visszavág az „okosságunkért”. Biológus vagyok, sok mindent látok, ami az átlagos szem előtt rejtve marad. Nézzük az úgynevezett „öngyilkos” fajokat. Ki ne hallott volna a bálnákról, amelyek tömegesen vetődnek partra? De megkérdezte-e valaki is, hogy miért? Miattunk, emberek miatt! Miattunk nincs elég táplálékuk, tehát, hogy ne pusztuljanak éhen, a „program” végez velük!

- Álljon meg a menet - vetette közbe valaki - ezek szerint ön már halálra is ítélte az emberiiséget? Hát egyáltalán nem bízik a túlélésben?

- Hogy őszinte legyek, nem - felelte higgadtan a biológus. - Maga az ember tette ezt. Ebben a finoman kiegyensúlyozott rendszerben, amiben élünk, a mennyiség megölte a minőséget. Értsék meg: a természet létezhet ember nélkül, és fog is létezni, de az ember nem létezhet a természet nélkül! A program már kioldódott, futni kezdett. Visszaút nincs. Emlékezzenek arra, amit előbb mondtam: MINDEN lény magában hordozza a programot. Határesetben a természet ehhez folyamodik. És mi most éppen a határesetnél tartunk. De vajon készen állunk-e? Csak azért nem nevetek ezen, doktor, mert sem nekem, sem magának, sem senkinek még csak fogalma sincs arról, hogy mi fő a természet konyhájában. Okosoknak képzeltük magunkat. Évtizedeken keresztül hajlítottuk a természetet, hogy kicsikarjuk belőle a kívánt eredményeket. Most olyan baktériumokkal és vírusokkal van dolgunk, amik teljesen ellenállók a mi egész orvosi és gyógyszerészeti arzenálunkkal szemben. Rég elfelejtett betegségek kelnek életre, csak hogy most már immúnisak a mi csodaszereinkre. Évtizedek kellenének ahhoz, hogy megfejtjük a titkukat - hacsak közben ki nem törnek! Újabb évtizedekbe telne kidolgozni azokat a szereket, amelyek legalább lassíthatnák a folyamatot, mert gyógyításról szó sem lehet.

Flack elhallgatott. Megitta maradék kóláját, majd keserű mosollyal nézett a fiatal doktorra:

- Mondja, barátom, szereti maga a szerencsejátékot? Mert, ha tetszik, ha nem, mi most mindnyájan szerencsejátékot játszunk, és a tét nem más, mint az ÉLETÜNK! A baj csak az, hogy a mi apró, láthatatlan ellenségeink fikarcnyit sem törődnek a társadalmi helyzetünkkel, vallási meggyőződésünkkel, anyagi állapotunkkal, vagy a neveltetésünkkel. Számukra mi egyszerűen gazdatestek vagyunk, és tudja, mit? A mi magasan kvalifikált testünknek ugyanaz az íze van, mint egy csavargóénak! Semmi különbség! Nos, doktor, mit szól? Ön készen áll? Mert a sokat emlegetett ÍTÉLET NAPJA közeleg! Kissé másként, mint ahogyan a biblia mondja, de jön! Ha azt gondolja, hogy mi, emberek, még nem vagyunk eléggé megosztottak, nos, akkor hamarosan látni fogja!

Sartain professzor tépte fel az ajtót, és tőle szokatlan izgatottsággal kiáltott be az ebédlőbe:

- Gyorsan! Valami történik! Jöjjenek, ezt látniuk kell!

A tudósok felugrottak helyükről, és kitódultak. Amint megérkeztek a laborba és az ablakra tekintettek, azonnal tudták, hogy valami „meghúzta a ravaszt”. Az ablakon túl az alanyok, egymást taszigálva és ütlegetve, igyekeztek minél közelebb kerülni az asztalon álló hatalmas tálhoz. A tál színültig tele volt étellel, mellette, az asztalon, szép rendben sorakoztak a táányrok és az evőeszközök, de az alanyok mit sem törődtek velük. Úgy tűnt, semmi más nem érdekli őket az éhségükön kívül. Tülekedve akartak egy falathoz jutni, kitépték társaik kezéből az ételt, hangosan üvöltöztek és veszekedtek. A jelenet egy „ki tud minél hamarabb minél többet enni” vetélkedőre emlékeztetett, de a tudósok nagyon jól tudták, hogy szó sincs játékról. Amit az ablakon túl láttak, az az első „normális” állati viselkedés volt, amit a közvetlen öntudat diktált: több étel, kevesebb eszköz. Egyetlen alany sem tartotta furcsának a társai viselkedését. Számukra mindez teljesen helyénvaló volt. Ezzel ellentmondóan viszont, a párbeszédek nem voltak szokatlanok. Egymást vádolták a másik önzéséért. A látvány ijesztő

volt - nem az erőszakossága miatt, hanem mert a cselekedetek egyáltalán nem voltak szinkronban a párbeszédekkel. Bármely logikusan gondolkodó embercsoport beláthatta volna, hogy az asztalon lévő ételmennyiség bőven elegendő mindannyiuknak. Egyik alany sem éhezett. Semmi mást nem kellett volna tenniük, mint türelmesnek lenni, és civilizáltan használni az evőeszközöket. Nem ez történt, hanem az egész csoport csupán a nagy, étellel teli tálat látta maga előtt, és ennek megfelelően, egymástól próbálták elrabolni a nagyobbak, ízletesebbnek tűnő falatot. Végző soron, miután jóllaktak, újra helyreállt a béke az alanyok között.

- Sartain professzor - mondta Miller - mostantól külön kell táplálnunk őket, hogy elkerüljünk minden konfliktust.

- Azt gondolja, hogy kitörnek? - kérdezte a szociológus.

- Igen. Ami most történt, az semmi. Ilyesmit bármelyik diáktáborban vagy iskolai ebédlőben láthatni - felelte Miller. - Mi különösen érzékenyek vagyunk, mert valami szokatlanra várunk. DE EZ MÉG MINDIG SEMMI!

A fiatal filozófus szinte hisztérikusan tört ki:

- Le kell állítanunk a kísérletet! Erkölcstelen és embertelen, amit teszünk!

Miller villámló szemmel tekintett a fiatalemberre, és olyan parancsoló hangon förmedt rá, amelyet még senki sem hallott tőle:

- Na, álljunk csak meg egy pillanatra. Magának nem mondták meg, hogy ameddig itt vagyunk, a külső erkölcsök és szabályok nem érvényesek? Tegyen nekünk - és magának is - egy szívességet: üljön vissza a komputeréhez, és jegyezze le PONTOSAN AZT, AMI TÖRTÉNT!

Sartain is közbeszólt:

- Mi a baja, doktor? Nincs bátorsága szembenézni a jövővel? Nos?

- Hallgasson, maga szörnyeteg! - a fiatal férfi szinte sírt. - Miféle jövőről beszél? Hiszen ahelyett, hogy segítene ezeknek a szerencsétleneknek ott, az üvegen túl, arra ösztökéli őket, hogy elveszítsék a fejüket!!!

- Csak lassan, barátom. Maga, vagy én, vagy akárki itt, megmondta nekik, hogyan viselkedjenek? Kényszeríti őket valaki is? Nem! Az emberi öntudatban benne kell lennie a helyes ítéletnek is. Amint az ember elveszti a helyes ítélőképességét, elveszti a jogot is arra, hogy embernek tekintsék. Bármely állat tud harcolni a táplálékáért. Az embernek nincs erre oka - hiszen láthatja, hogy több, mint elég van az asztalukon. Miért nem használják az istenadta ítélőképességüket?

- Mert a maguk átkozott széruma befolyásolja őket! - ordította a fiatalember magán kívül.

Sartain odalépett a férfihoz, és karon ragadta.

- Jöjjön velem. És önök is, uraim. Mutatni akarok valamit.

Beléptek a video-szobába. Hatalmas képernyő foglalta el az egyik falat, alatta egy csomó képmagnó sorakozott. Sartain kihúzott egy fiókot, és kivett belőle egy #11-gyel jelölt kazettát. Betolta az egyik üres videoba, majd a tudósok felé fordult:

- Üljenek le, uraim, és nagyon figyeljenek.

A képernyő megelevenedett. A 11-es alany volt látható rajta. A helyszín egy élelmiszerüzlet volt. A kamera egy rablás során örökítette meg a férfit. Éppen belépett a boltba, fegyverét a megrémült tulajdonosra szegezte, és ellentmondást nem tűrő hangon förmedt rá:

- Ide a pénzzel! Csak semmi hűsködés vagy agyonlőlek!

A tulaj rémülten nyitotta ki a pénztárgép fiókját. A rabló többször is az arcába vágott a fegyver tusával, mire az idős férfi kínjában összegörnyedt, és a padlóra zuhant. A 11-es kimarcolta a készpénzt a fiókból, és a zsebébe gyömöszölte, majd az összetört, véres arc fölé hajolt. Gúnyosan vigyorogva mondta:

- Ezt ne vedd személyes gyűlöletnek, semmi bajom veled. - Fegyverét a sebesült halántékához szorította, és szemrebbenés nélkül meghúzta a ravaszt. Vér fröccsent szerteszét, és a boltos mozdulatlanra dermedt. A rabló felemelkedett, eltette a fegyvert, majd, minden izgalom és lelkiismeret-furdalás nélkül, kinyitotta az ajtót, és kilépett az utcára.

Percekig nem szólt senki. Sartain időt adott kollégáinak, hogy megemésszék a látottakat. Aztán ő maga törte meg a csendet:

- Nos, mit gondolsz, barátom? - nézett a fiatal filozófusra. - Mi vagyunk erkölcstelenek ezzel az „emberrel” szemben? Két évvel ezelőtt, amikor ez a dolog történt, a mi 11-esünk szabad ember volt, szabad akarattal és ítélettel - és nem állt a mi szérumunk hatása alatt! Nos, mit gondolsz, doktor, miért tette, amit tett?

- Bizonyára elvesztette a munkáját, éhezett, pénzre volt szüksége - mondta csendesen a fiatalember.

- Ó, köszönöm szépen! Ezzel megnyugtató. Ilyen ürügyeket és magyarázatokat hallani minden bíróságon. Jó. Tegyük fel, hogy igaza van, pénz kellett neki, bár nem értek egyet ezzel. De MIÉRT ÖLTE MEG A BOLTOST, ha már megkapta a pénzt?

Sartain figyelemmel hallgatta a fiatalembert. Az csendes, megalkuvó hangon felelt:

- Talán nem akarta, hogy felismerje később, és a bíróságon ellene tanúskodjon.

- Oké, ezt is elfogadom - mondta Sartain. - De miért nem láthattunk az arcán semmilyen érzelmet? Miért gyilkolt olyan hidegvérrel?

- Honnan tudhatnám, nem voltam ott! - tört ki ismét a fiatal doktor. - Ki tudhatja, mi játszódott le az agyában?

Sartain most már szelíden szólt:

- Nos, éppen ezért vagyunk mi itt. Bízson bennem. Tucatnyi szakember vizsgálta meg ezt a felvételt, minden lehetséges szögből. Az ország legjobb specialistái foglalkoztak ezzel az üggyel. Fogalma sincs, hányféle magyarázattal hozakodtak elő. Minden lehetséges hátteret és befolyást elemeztek. A független vélemények ijesztők voltak, és nagyon különböztek egymástól. Végül a bírónak elege lett ebből a pszichológiai blablából, és halálra ítélte a 11-est. Várjanak még egy percet, hallgassák meg a bíró zárszavát.

Sartain újra megnyomta a lejátszógombot. A képernyőn a tárgyalóterem képe jelent meg. A kamera ráközelített a bíróra. Szavai tisztán hallatszottak a csendben:

„Egy olyan társadalomban élünk, amely kibúvókat és mentségeket keres a hidegvérű gyilkosok megmentésére. Teszi pedig ezt az Alkotmány és a humanitás nevében. Csak az a probléma, hogy közben megfélemezünk az ÁLDOZATOKRÓL. Talán tévedek, ha azt mondom, hogy csak az állatok cselekednek így. TUDOM, HOGY MÉG AZ ÁLLATOK SEM TESZNEK ILYET! Én, személy szerint, nem nevezhetem állatnak ezt a személyt, mert ennyi tiszteletet és hitelt még az állatok is megérdemelnek. Úgyhogy szinte nem maradnak szavaim. Nem tudok napirendre térni az érzéseim fölött ebben az ügyben. Minden, amit mondhatok - és lelkem legmélyéről mondom - hogy Isten óvjon bennünket, ha ez nem egy elszigetelt eset.

Változást érzek, amint ebben a teremben, újra meg újra, egy új bűnöző-típussal találkozom. Amit ez a vádlott, és még százezer másik tett, az megbocsáthatatlan és megmagyarázhatatlan. Egész országunk áll az ítélőszék előtt. Bármilyen súlyos legyen a büntetés, nem egyenlítheti ki a bűnt magát. A törvény szerint kivégezhetjük ezt a személyt, betartva minden jogi előírást, és mégis úgy érzem, nem tettem eleget az igazságnak.

Ez az utolsó ügyem. Negyven éve szolgálom az igazságot és a törvényt, és mindig azt hittem, teszek is valamit a nemzetemért. De ma, látván ezeket az ügyvédeket, akik az ezer százalékosan megfellebbezhetetlen bizonyítékok ellenére is meg akarták menteni ezt a gyilkost a több, mint megérdemelt villamosszéktől, hánynom kell! Amikor a nemzeti televízió-csatornán egy katolikus pap egyetértett egy gyilkossal, aki megölt egy orvost, mert az abortuszokat hajtott végre, amikor a nyílt utcán egy egyszerű polgár plakátot hordozott, rajta a felirattal: «Isten veled van!», és egy sorozatgyilkosért tüntetett, aki lelőtt kilenc ártatlan embert, tudtam, hogy a küldetésemnek vége. Sajnálom az olyan nemzetet, amelyben egymást gyilkolják az emberek - ISTEN NEVÉBEN! Merre tart ez az ország? Minek az alapján ítélünk el, vagy mentünk fel valakit? Mi itt a mérték? Miféle üzenetet adunk át a következő generációknak, amikor egy ex-futballcsillagot kettős gyilkossággal gyanúsítanak, de tízezrek ünneplik és szurkolnak neki, miközben a rendőrség üldözi? Hol marad a bíróság ítélete? Egyetlen logikus magyarázatom van csak: népünket nem érdekli a rendszer. Bármerre nézek, a tisztelet hiányát látom. A következő lépés az anarchia és a káosz lesz! Egyetlen civilizáció sem maradhat fenn törvények nélkül. Hetven éves vagyok, és jól tudom, hogy sok fiatal kollégám «vén szarosnak» nevez a hátam mögött. Lehet, hogy az is vagyok, de ez egyszer hallgassák meg a mondanivalómat! Akkor születtem és nevelkedtem, amikor az ember még ember volt. Akkor nőttek fel, amikor a család még család volt... a gyerekek gyerekek... Játsoztak, tanultak azok a gyerekek. Tanítani láttam a tanítót, és gyógyítani az orvost... A fiatal tisztelte és becsülte az öregebbet... Igen, vén szaros vagyok most már, de Önök, kedves ifjú generáció, ne legyenek olyan nagy hősök! Az öregek eltűnnek, átadják a stafétabotot a fiataloknak. Csakhogy én nem hiszem, hogy az «új rendszer» jobb lesz a réginél. Azt látom, hogy minden összeomlik körülöttünk. Miért izgatom magam? Hiszen nem sok időm van hátra! Igaz. Csakhogy én nem születtem cinikusnak, és már nem is tudok beletanulni! Sok szerencsét mindenkinek ebben a «politikailag korrekt», süllyedő világban! A tárgyalást berekesztem, ez a bíró pedig visszavonul.”

A képernyő kialudt. Újra mély csend lett a teremben. Néhány perc múlva szólalt csak meg egy halk hang:

- Sartain professzor, leírhatatlan, amit ön tesz velünk. Tulajdonképpen, szavak nélkül is azt sugallja, hogy higgyük el, mindennek vége. Igazam van?

- Nem - felelte Sartain - de úgy érzem, ahhoz, hogy megértsék, mit csinálunk itt, tudniuk kell az igazságot. Uraim, holnap reggel találkozunk.

Lassan kivonult a teremből.

***

A 30. nap

Miller professzor éppen a napi szérum-adagolást ellenőrizte. Tapasztalatai alapján tudta, hogy hamarosan történni fog valami. Az elmúlt hónap során szorosan együttműködött Dr. Hall-lal, aki az ország egyik legjobb genetikusának számított. Minden alkalommal, amikor radikálisabb

beavatkozásra készült az alanyokon, először Hall véleményét kérte ki. Ez a jelenlegi terv szorosan összefűzte a két tudóst.

Dr. Hall csendes ember volt, ritkán vett részt tágabb vitákban, de Millerrel szemben másként viselkedett. Elismerte kollégája eredményeit, és mélyen hitt abban, amit csinált. Gyakran adózott tisztelettel Miller géniuszának.

Most is, amikor belépett a laborba, kollégája a napi adagokat készítette elő. A maga csendes módján szólalt meg:

- Örülök, hogy csak magunk vagyunk, professzor. Mit gondol, mikor számíthatunk az első valódi reakcióra?

- Nos, - felelte Miller elgondolkodva, - becslésem szerint napokon belül. Hogy mennyire lesz intenzív ez a reakció? Ezt nem tudom. Eddig minden normálisnak tűnik, túlságosan is normálisnak. Ha végignézi a naplót, szinte semmi sem történt. Ilyesmi nem fordul elő a közönséges életben sem.

A két férfi átballagott az ebédlőbe. Kávét készítettek maguknak, és leültek az egyik csendes sarokba. Lassan kortyolgatták az italt, és közben megosztották az aggodalmaikon.

- Nézze, Hall - fejtegette Miller - nekem van egy sejtésem arról, hogy mi fog történni. Mit gondol? Ha a szérum kihozza az alanyainkból a valós reakciókat, fizikailag veszélyesek lehetnek egymásra? Ne értsen félre, nem moralizálok, csak nem akarom, hogy akármelyikük szélsőséges viselkedése veszélyeztesse a programunkat.

- Ez a kockázat fennáll - felelte Hall, - de nem hiszem, hogy ilyesmi fog történni. Ameddig nem erőltetjük őket, és nem adagoljuk túl a szert, nem látok semmiféle veszélyt. Genetikai kísérleteim bizonyítják, hogy az öntudattal nem rendelkező fajok egyedei nem veszélyesek egymásra nézve.

Eltűnődött pár pillanatig, mintha azt latolgatná, vajon folytassa-e a mondatot. Szürke szemében higgadság és értelem tükröződött. Megkavarta a csésze alján maradt kávét, felhajtotta, aztán folytatta.

- Nézze, Miller, megbízom magában. Évtizedek óta dolgozom a hadseregnek. Vegyi anyagok okozta reakciókat teszteltünk embereken. Némely kísérletet, illetve a kísérletek többségét, leállították, még mielőtt a kezünkben lettek volna az eredmények. Nagyon sok vegyület különböző fokú, de nagyon gyors romláshoz vezetett az alanyoknál. A fő baj ezeknél a vegyületeknél az volt, hogy a pusztító hatásuk túlságosan gyors volt, ezért nem tanulmányozhattuk eleget. Az alanyok rendszerint meghaltak, jóval mielőtt következtetéseket tudtunk volna levonni. A maga széruma viszont lassan dolgozik. Ennek örülök. Engem személy szerint nem annyira az alanyok sorsa érdekel, hanem inkább az, amiért ezt az egészet csináljuk: látni szeretném, mit hoz a jövő a következő generációknak.

Miller, tőle szokatlan szórakozottsággal, az asztalon dobolt. Tekintete a távolba meredt, mintha onnan olvasná ki a választ. Alig hallhatóan válaszolt.

- Engem is ez izgat, Hall. Kell lennie valahol egy magyarázatnak arra, hogy például a gyerekek miért olyan erőszakosak és kegyetlenek. Kezdetben azt hittem, ez valamilyen „szociológiai tévedés”, és hogy a specialisták, megfelelő kezeléssel, újra jó polgárokat nevelhetnek belőlük. De aztán láttam a statisztikákat. A kormányzat TITKOS statisztikáit. És megremültem. Pedig elhiheti, kötéldegeim vannak.

- A bűnözésre gondol? Azokat a számadatokat én is láttam. Ami igazán ijesztő bennük, az a bűnesetek erőszakosságának és mennyiségének a növekedése. Tény, hogy a bűnözés egyidős

az emberiséggel. De ami mostanában végbe megy, az már nem egyszerűen a törvény áthágása, ez már perverzitás a javából. Taknyos kölykök, akik érzéktelenül kínoznak és gyilkolnak. Ötven évre visszamenőleg tanulmányoztam a dokumentumokat. Az ördög tudja, de a hatvanas évekig, akármilyen brutálisak voltak is a bűnesetek, valahogyan „volt értelmük”. A hatvanas években állt be a változás. Tudjuk, hogy a történelem néha olyan szörnyeket szül, mint Attila, Napóleon, Hitler, Sztálin... De ma? Egész hadseregre való van ezekből! Hat hónapon keresztül foglalkoztam egy különleges fegyintézet fiatalokú „vendégeivel”. Őszintén mondom magának, ami manapság történik, annak semmi köze a fajhoz, ebben magának volt igaza, Miller. Fehérek, latinok, néger, mind ugyanolyan aljasak. Némely kölyöknek nyolc-kilencéves korában már priusza volt. Elbeszélgettem velük, és megrémültem: nem érdekli őket, hogy tettük milyen következményekkel jár, egyszerűen NEM ÉRTIK, HOGY HELYTELENÜL CSELEKEDTEK! Szociális dolgozók tömege próbál segíteni rajtuk. Nem ismerik el, de kudarc kudarcot követ. Egy ilyen kölyöknek semmi az, lelőni valakit. Nem nagy ügy, szórakozás, játék! Kész tényként fogják fel ezt, utána sem gondolnak. Emlékszem, amikor feltettem nekik a banális kérdést: mire számíthat, mi lesz harmincéves korodban? - sokan azt felelték: Halott! Elvesztették a személyiségük magját, és emiatt teljesen másként látják a világot, mint mi láttuk annak idején. Áthatja őket a reménytelenség, elkorcsosultak az érzelmeik. Együtt nőttek fel a cinizmussal. A probléma tényleg nagyon sokrétű, nem csodálom, hogy a kormány ilyen bőkezűen finanszírozza a programunkat. Válaszokat KELL találnunk.

Miller elmosolyodott. Kedvelte Hall intuícióját és éleslátását.

- Emlékszik, Hall, mit meséltem arról a Maugli-kísérletemről? Azok a gyerekek, hat-nyolc éves korukban függetlenül éltek az állati közösségben. A mai társadalom gondolkodása valahogyan kisiklott. Ha valaki tizenéves kora előtt követ el valamilyen bűncselekményt, kiskorúnak, gyermeknek tekintik. De az Isten szerelmére, ha már sokkal fiatalabb korban tizenkét, tizenhárom éves korukban képesek gyilkolni, miért pazarolja a rendszer az erejét arra, hogy megmentse őket? - Mélyet sóhajtott, aztán tovább beszélt. - Mint milliónyian, én is ugyanazt kérdezem magamtól: MIÉRT? MIÉRT? Biztos vagyok benne, hogy a választ nem a szociológia, hanem a genetika fogja megadni.

Kimerültség tükröződött Miller arcán, amint tovább beszélt.

- Tudja, sokáig azt hittem, hogy az Alkotmányban van a hiba. Mintha azt sugallná, hogy mindenkinek csak JOGA van, de semmi KÖTELESSÉGE. Itt tartunk ma. Ahelyett, hogy szembenéznénk a tényekkel, igyekszünk „politikailag korrektek” lenni. Vissza is kapjuk, kamatostul. Nem oktathatjuk a gyermekeinket a helyes viselkedésre, mert akkor érzelmileg „visszaélünk” a hatalmunkkal, „meggyalázzuk” a személyiségüket. Lószart! Már megbocsásson, kiszaladt a számon, általában nem szoktam közönséges lenni. Túlzás az egész. Maga is, én is, tudjuk, hogy miközben felépítettük a mi kis mesterséges demokráciánkat, megfigyeztünk a természet egyensúlyáról. Minden tudós tisztában van azzal, hogy az emberi faj a legtörékenyebb a világon. Azt hiszem, maga is úgy érez, ahogyan én: TÚL KÉSŐ VAN! Már a második generáció nő föl a család elengedhetetlen befolyása nélkül. Túl késő van ahhoz, hogy most hirtelen visszaadjuk a szülőknek a gyermekeket, ráadásul a szülők nem is akarják őket visszakapni! A mai gyerekek mindennel szemben ellenállóak. Ha azt hisszük, most rossz a helyzetünk, hát mit fogunk mondani, amikor a mai gyerekeknek saját gyerekeik lesznek? Kijárási tilalomról beszélünk? Én inkább statáriumról beszélnék, más megoldás nincs! A kormány is tudja, hogy nincs kiút. Ezért vagyunk mi itt. Az emberek játszhatnak egymással, de nem a TERMÉSZETTEL! - Miller felugrott a székéről. - Jó éjt, Hall. Holnap el kell

végeznünk a szokásos rutinvizsgálatokat az alanyainkon. Nem lesz könnyű napunk, úgyhogy menjünk pihenni.

A 31. nap

A rutinvizsgálatok rendben zajlottak le. Egyes alanyok fejfájásra panaszkodtak, de az állapotuk kielégítő volt. A beszélgetések során, Sartain észrevette, hogy egyesek furcsán viselkednek. Tudta, hogy az alanyok intelligencia-hányadosa 100 körül mozog, s most mégis egyikük-másikuk filozófiai fejtegetésekbe kezdett. Mások egyhangúan beszéltek, úgy mozogtak, mint valami robotok, és teljesen érzéktelenek maradtak mindenre, ami velük történt. Sartain vég nélkül jegyzetelt. Később megosztotta kollégáival a szerzett benyomásokat.

- Nos, uraim, mi a véleményük? Miért reagálnak az alanyok ennyire különbözőképpen a szérumra?

- Ez engem nem igazán lep meg - válaszolt Miller professzor. - Arra tippeltem mindig, hogy különféle módon fog hatni rájuk. A magyarázat azonban nem olyan egyszerű. A szer hatására az agyban más és más idegpályák nyitnak, illetve zárnak. Hála Istennek, amikor a természet az embereket teremtette, azoknak különböző volt az ellenálló képességük is. Tudjuk, hogy minden ember másként reagál ugyanarra a gyógyszerre. A természet gondoskodása ez, hogy ne történhessen egy „baleset”, vagyis ne tűnhessen el egy fajból egy teljes generáció. Mindnyájunkban létezik egy „egyéni program”. Ezért van az, hogy egy akármilyen súlyos betegségnek, járváynak is mindig vannak túlélői. Tulajdonképpen ezeknek a „túlélőknek” az immunrendszere csak erősödik, és ez hasznára van a jövő generációknak. Az egyetlen baj csak az, hogy ez érvényes a halálos baktériumokra és vírusokra is, és ez nem éppen a legjobb hír az emberiségre nézve. Én, személy szerint, örülök ennek, mert azt bizonyítja, hogy az emberiségnek is lesznek túlélői. Csakhogy senki sem tudhatja, kik lesznek a szerencsés kiválasztottak. Figyelmeztetek mindenkit, a túlélők nem lesznek törvényszerűen „jó emberek”, lehet közöttük szökésben lévő sorozatgyilkos, vagy olyan gazember is, aki fikarcnyit sem törődik az erkölccsel. A legnagyobb hiba, amit elkövethetünk, azt gondolni, hogy egyik vagy másik vallás vagy szekta tagjai magától értetődően túlélők lehetnek. Földrengésekben rengeteg keresztény hal meg, a monszun sok hithű mohamedán életét követeli, az AIDS nem kíméli meg a legjámborabb zsidót sem, papokba is csaphat villám... Amikor a bizonytalannal állunk szemben, a hit csak remény lehet, semmi több. Minden egyháznak kötelessége volna a híveit erre megtanítani. Vagy van itt valaki, aki be tudja bizonyítani ennek az ellenkezőjét? Hallgatom!

Miller elhallgatott, és néhány pillanatig senki sem szólalt meg. Aztán Hall kezdett beszélni, a maga csendes módján:

- Egyetértek önnel, Miller professzor. Egy afrikai törzs nőtagjai például ellenálltak az AIDS-vírusnak, de ennek semmi köze sem volt a vallásukhoz, sem akármilyen varázslathoz vagy hókuszpókuszhoz. Az egyetlen elfogadható magyarázat az, hogy az AIDS korai időszakában ezeknek a nőknek az immunrendszere kiépítette a maga ellenállását a gyilkos vírussal szemben. Viszont lehet, hogy áldozatul esnek egy sokkal kevésbé veszélyes betegségnek. Miért történik mindez? Nem tudjuk. Ha tudnánk, gyakorlatilag mindenkit megmenthetnénk a Földön. Ez a természet titka, és attól tartok, az is marad örökre. Lehet, hogy jobb is így. Mondanom sem kell, hogy amint egy nemzet felfedeti a titkot, fegyverként fogja alkalmazni más nemzetekkel szemben. Csodálatos, hogy a természet mennyire igazságos és egyenlő velünk szemben! Ami viszont az ablakon túl történő dolgokat illeti, nem akarok azokról tárgyalni, ameddig nincs valamilyen kézzelfogható bizonyítékom. Ami történik, szerintem

normális. Függetlenül attól, milyen hatást fejt ki a szérum az alanyok agyára, egyesek reakciója más lesz, mint amit várunk. - Miller felé fordult, aztán folytatta: - Nézze, barátom, sajnálom, hogy ellent kell mondanom magának, de azt hiszem, nem mind fogják elveszíteni a lelkiismeretüket. Viszont egyikük-másikuk roppant ravasz lesz. A maga széruma mindkét véglelet képes produkálni, a zsenit is, meg a tökfilkót is. Miért? Mert rendkívül vékony a határvonal a zseni és a tökfilkó között. Genetikailag, vagy ha úgy tetszik, agyilag, a született zseni is csak egy bizonyos területen az. Például, a négyéves zongoravirtuóz nem feltétlenül jó matematikus is, és megfordítva. Még a legokosabb emberi agy is gyakorlatilag „üres”. Tudott dolog, hogy az emberi agy teljes kapacitása tízszerese a zseniének. Valamilyen oknál fogva, a természet meggátolta az agy kilencven százalékának a felhasználását. Az emberiség hajnala óta születnek génuszok. Mindazonáltal, nem várhatunk mind több zsenit pusztán azért, mert már kétezer évvel ezelőtt is születtek ilyenek. A természet szempontjából a „zseni” nem más, mint „pozitív hiba”, tehát várható, hogy maga a természet korrigálja ezt a hibát. Igen, hallottam arról a csodagyerekről, akinek 200 volt az intelligencia-hányadosa, de ugyanakkor, milliónyi gyerek küszködik tanulási zavarokkal, és esetenként még a legegyszerűbb dolgokat sem képesek elsajátítani. Jobban tennénk, ha erre összpontosítanánk, és nem arra a néhány - vagy néhány száz - zsenire. Bizonyos szinten, minden emberi lény génusz. Mindenki van valamilyen tehetsége. És, a természetnek hála, ezek a tehetségek nagyon is különbözőek. Miért nem mutatkozik meg minden esetben a tehetség? Mert az emberek kilencvenkilenc százaléka nem azt teszi, amit tenni akar vagy szeret, hanem azt, amit TENNI KÉNYTELEN. Óriási különbség.

Coleman vette át a szót:

- Ha minden ennyire egyszerű, mi szükségünk van erre a kísérletre? Miért nem mondjuk ki kerek-perec, hogy a szociológusok csesztek el mindent? Higgyék el nekem: kollégáim és én már régóta akarjuk figyelmeztetni a kormányt, hogy helytelenül közelítjük meg a problémát! De senki sem akart meghallgatni minket. Igen, be kell vallanom, hogy egyik kartársam, aki „forradalmasította” a gyermeknevelést, voltaképpen egy nemzeti katasztrófába sodort minket! Mégsem lehet egyedül őt hibáztatni. Miért nem volt jó több évezred hagyománya, hogy a szülő nevelje a gyermeket? Ma sem tudom. Sokan elleneztük Spock és társai „új elméletét”, de ugyanakkor lelkesedtünk is értük, hiszen annyira új, annyira forradalmi volt! Itt az eredmény: lehetetlen visszatérni a régi elmélethez, és miért? Mert, újra mondom, a rendszerünk hatalmas hibákat követ el. A gyermekeket akarjuk oktatni, holott a szülőket kellene! Mindnyájan tudjuk, hogy ez nem fog működni. Egész generációnk van demoralizált szülőkből, és azoknak az összezavarodott gyermekeiből. Kiút? Van-e valakinek bátorsága lefesteni a kiutat?

- Igen, nekem! - szólt közbe Baley. - Az egyetlen megoldás újakezdeni! Könnyű mondani, tudom, mert nem áll rendelkezésünkre az „alapanyag”, de sajnos, nem látok más alternatívát. Le kell mondani a reménytelen esetekről, és az értékeseket kell támogatni! Tudom, ez is forradalomnak tűnik. Na és? Jön ez magától is, miért ne menjünk elébe? Mire várunk? Embertelennek hangzik, ugye? Az is! Csakhogy, ha nem mozdulunk, akkor nem csak ezt a tizenkét embert tesszük kockára, hanem egész nemzeteket, és végső soron, a Föld teljes lakosságát! Egy kisebb hadseregbe való ember hal meg évente az utcákon. Megvárjuk, hogy az Alkotmány árnyékában rejtőző „rosszfiúk” megöljék az utolsó békés nagymamát is? Manapság mindenki a toleranciáról papol, de mi van, ha közben valaki meghúzza a ravaszt? Ki fog tudni megálljt parancsolni negyedmilliárd fegyvernek? Talán a rendőrség? És egyáltalán, melyik oldalon lesz a rendőrség, kire fog löni? Valódi „huszonkettes csapdája” ez is, és a rendőrség is beleesett ebbe a csapdába. Ha a jó, erkölcsös polgárok meg akarják fékezni a brutális bűnözőket, a rendőrségnek törvény szabta kötelessége megvédeni az „áldozatokat”. Ami manapság történik, az minden szociológus rémálma.

- Azt hiszem, Dr. Baley kezdi már látni a lényeket - vetette közbe Sartain. - A gond csak az, hogy a nemzet és a világ meg kell, hogy találja a megoldást, mielőtt a „jó polgár” azt mondja: nem érdemes jónak lenni. Nincs egy olyan irányvonalunk, amit mindenki követhetne. Nos, térjünk vissza a feladatunkhoz. A kísérleti alanyok az ablakon túl rohamosan különülnek el egymástól. Figyeljék őket szakadatlanul, mert elszalaszthatunk valami nagyon lényegeset.

A tudósok vegyes érzelmekkel hagyták el a termet, és tértek vissza a dolgukhoz. Csupán Flack és Miller folytatták a párbeszédet.

- Flack doktor - mondta Miller, - sokat tanulmányoztam az UFO-król szóló jelentéseket. Azon töprengök, vajon nem egy idegen civilizáció jött-e titokban a Földre, hogy megváltoztassa az emberi géneket? Nem lehetséges, hogy gazdatestekként használnak minket, és közben egy ellenállóbb fajt kreálnak?

- Genetikailag lehetséges - felelte Flack - különösen, ha az az idegen civilizáció műszakilag fejlettebb nálunk. Logikus az elmélete. - Kiitta a kávéját, aztán folytatta: - Agyilag, ezek az „idegenek” fényévekkel előttünk járhatnak. Viszont a földi körülmények valószínűleg nem a legeszményibbek a túlélésük számára. Ebben az esetben a legjobb megoldás, hogy „beültetik” a saját kromoszómáikat az emberi szervezetbe. Évtizedek alatt, felhasználva az evolúció és a biológia adta lehetőségeket, láthatatlanul felépítik a saját „hibridjeiket”. Ha az emberek jutnának el egy idegen bolygóra, ahol az életfeltételek nem a legkedvezőbbek, nem kétlem, hogy ugyanazt tennék. Ha valóban ez történik jelenleg, akkor az idegenek rendkívül lassan és óvatosan járnak el. Ellenkező esetben a lakosság felismerné a hibrideket, és a „született” emberek elpusztítanák mesterségesen kitenyészített társaikat. Ez a „mesterséges evolúciós folyamat” legalább négy generáción keresztül folytatódik. Még ezután is rengeteg mellékhatással kell számolniuk. Még az idegenek sem tudják máról holnapra megváltoztatni a természet törvényeit. Ha ezt teszik, bármilyen stádiumban is álljon a kísérletük, nagy veszélyben vagyunk. Még valami. Gondolt már arra, miért kezeli minden kormány annyira titkosan az UFO-kérdést? Nagyon egyszerű. Ha nyíltan tárgyalnák a dolgot, ez más nemzetek gyanakvását vonná maga után. Alapvető változásokat okozna a törvény és a jog területén. És, ami talán a legfontosabb, az idegenek léte, mint tény, alapjaiban támadná meg a létező vallásokba vetett hitet. Emlékezzen vissza: az emberi vallásokban Isten teremtette a világ-mindenséget, és ezen belül, a Földet is. Emberek milliárdjai hisznek a vallási filozófiákban. Ha mindez igaz, akkor Isten teremtette az idegeneket IS! Akkor viszont miért engedi meg Isten egy idegen népnek, hogy a Földre jöjjön, és megváltoztassa, tönkretégye, sőt megsemmisítse az emberi fajt, ami szintén Isten teremtménye? Ennek semmi értelme. Voltaképpen, ha ez igaz, azt kell mondanunk, hogy Isten nem „fair” velünk szemben, Melyik vallás fogadná el ezt az elméletet?

- Engem más izgat - vetette közbe Miller. - Biztosak lehetünk-e száz százalékgig az „idegen”-elméletben? Igen, vagy nem?

- Nézze, én válaszolhatok, de a válaszom sokkolni fogja magát. Bármely embertípus, vagy állatfaj, amelyet még nem ismerünk vagy nem fedeztünk fel, idegennek számít. Ebben az esetben pedig biztosíthatom magát: igenis, vannak idegenek a bolygónkon! Lehet, hogy csak evolúciós szinten léteznek, de nem szabad figyelmen kívül hagynunk őket. Mert ha ezt tesszük, ez lesz a legegyszerűbb út a megsemmisülésbe.

A 45. nap

Este tizenegykor csörgött az ébresztőóra Dr. Flack szobájában. A férfi kinyitotta a szemét, és felült az ágyán. „Még egy unalmas éjszaka” - gondolta, és kiment a zuhanyzóba. Tíz perccel

később már a labor felé tartott. Kinyitotta az ajtót, és ösztönszerűen visszahőkölt. A labor úgy nézett ki, mintha tájfun söpört volna végig rajta. Az egész berendezés összetörve, szanaszéjjel szórva hevert. Flack emlékezett, hogy az előző ügyeletes Berkeley volt. „Hol lehet?” - töprengett magában.

Az ablakon túl semmi sem mozdult. Flack megpróbált kivenni valamilyen mozgást, de semmit sem látott. Öklével rácsapott a riasztó gombjára, aztán óvatosan belépett a terembe. A távoli sarokban meglátott egy megcsonkított testet, amely Berkeley-re emlékeztette. Oda-rohant, hogy segítsen, de amikor megfordította a testet, kis híján felordított: a tetemnek nem volt feje!

A többi tudós egyenként érkezett a laborba, és dermedten nézték az eléjük táruló látványt. Hitetlenség és pánik tükröződött az arcokon. Az ajtó mellett Sartain állt.

- Mi történt? - kiáltotta, és Millerhez fordult, mintha tőle várná a választ.

A video képernyője üresen villogott. Sartain visszacsévélt a szalagot, aztán elindította a lejátszót.

- Az alanyok megszöktek - mondta szárazon néhány másodperc múlva.

- De HOGYAN? - kiáltotta Miller, miközben agya lázasan próbálta rekonstruálni a történeteket. - Hogy történhetett ilyesmi?

A képernyőn futni kezdtek a képsorok, és a tudósok szeme elé tárult mindaz, ami órákkal előbb történt. 21:45-kor két férfi elkapta az egyik nőt, és az egyirányú ablaknak nyomták. Az egyik férfi kegyetlenül fojtogatta a szerencsétlent. Tisztán látszott, amint levegő után kapkod, és arcán pokoli fájdalom tükröződött. Kétségtelenül haldoklott.

Ezen a ponton követte el Berkeley a végzetes hibát. Emberi érzéseire hallgatva, és anélkül, hogy kollégáit riasztotta volna, bement az alanyok szobájába. Segíteni akart az áldozaton, de már túl késő volt. Abban a pillanatban hallatszott a törő nyakcsigolya reccsenése. Felfogta hibáját, és, mivel látta, hogy a két támadó feléje fordul, vissza akart vonulni, de egy harmadik férfi hátulról elkapta. A másik kettő ráugrott, és pillanatok múlva Berkeley szemei kifordultak üregeikből. Meghalt.

A tudósok némán nézték a szörnyű képsort. Az egyik alany elkapta Berkeley fejét, a másik a testét fogta meg, és egy harmadik elmeteszte a torkát. Megrázó látvány volt, de groteszk is egyben, mint egy némafilm. Minden mozdulat meg volt tervezve, ki volt számítva. A tizenegy alany az ajtó felé nyomult. A komputer igazolást kért, mire az egyik alany odanyomta a levágott fejet a kerethez, míg a lézer-leolvasó lépástartta Berkeley szemét. A komputer NEM ISMERTE FEL, hogy a szem halott! Az ajtó kinyílt, az alanyok sorban kimentek rajta, majd az utolsó óvatosan becsukta. A képernyőn már csak a csukott ajtó volt látható.

A tudósokat megbénították a látottak. Sartain tért magához elsőként, és így szólt:

- Menjünk. Alig egy órája történt ez, még nem juthattak messzire.

- Miért nem hívjuk a biztonságiakat? - kiáltotta Baley.

- Mert nincsenek - válaszolta Sartain.

- Azt akarja mondani, hogy itt élünk, ezekkel az... emberekkel összezárva, és még csak őrségünk sem volt? - kérdezte Flack cinikusan.

- Igen - felelte nyugodtan Sartain. - Nem emlékszik, mit mondtam az elején? Ezek az alanyok NEM LÉTEZNEK. Hivatalosan, MI NEM VAGYUNK ITT. Voltaképpen, ez a mi egész

programunk NINCS - kivéve egy nagyon titkos, magas beosztású csoport részére. Magunk vagyunk.

- Mekkora ez a hely? - kérdezte Flack.

- Körülbelül tizenötezer hektár, és, amint látja, sivatag. Még a kerítés is csak egyszerű drótkerítés, a szarvasmarháknak. Amikor a támaszpontot építették, nem akarták, hogy feltűnő legyen. Azt hittük, eléggé védettek vagyunk odabent a bonyolult biztonsági berendezéseinkkel. Külső tényezőkre nem gondoltunk.

- Hagyjuk a fenébe! - mondta Hall - hol akarja elkezdni a keresést egyáltalán? Ha a programunk ennyire titkos, akkor inkább maradjunk mi is csendben, akármi történik is!

Baley felháborodott:

- Nem hiszem el! Tizenegy gyilkos szabadon kószál, és maguk futni hagyják őket?

- Na, akkor ezt is jegyezze fel a listájára: elvitték a szérumot is - mondta Miller. - Biztosan azt gondolták, még hasznát vehetik.

- Micsoda? Akkor ezek nem csak gyilkosok, hanem időzített bombák is! Szabadon!!! - nyögte Coleman.

- És mégis, maga szerint mit kéne tennünk? - Most már Sartain is kezdte elveszteni a hidegvérét. - Hívjuk ki valamelyik tévétársaságot? Magának fogalma sincs, mi történne, ha nyilvánosan beismernénk, milyen terven dolgoztunk! Soha többé senki sem bízna a kormányban! Minden átlagember azt hinné, ő maga a kísérleti nyúl!

Baley nem hagyta magát.

- Ha viszont hallgatunk, ezek az emberek újra gyilkolnak majd, és ami a legszörnyűbb, még szaporodni is fognak. Ezt nem engedhetjük meg!

Miller ideges pillantást vetett Baley-re:

- Na igen, ez nagyon is valószínű. Csakhogy ki mondta magának, hogy ez az első ilyen eset? Nézzen körül, barátom, és mondja meg nekem, mit lát! Maga szerint az én szérumom a veszély forrása? Lehet, hogy ennek a tizenegy embernek az, de hol van a többi? Kit okol maga ötvenmillió gyógyszerfüggőért, vagy ötmillió kemény kábítószeresért, vagy tízmillió alkoholistaért, vagy negyvenmillió depressziósért, hogy a többi megzavartat ne is említsem? Kit? Engem? Akkor mivel magyarázza a gyilkos gyerekeket? Mi van azzal a kettős gyilkossal, aki papnak készült? Mivel magyarázza azt, hogy a bűnesetek nyolcvan százaléka erőszakos bűntett, hogy az emberek Isten nevében ölnek, pusztítanak, teszik tönkre egymást, ahelyett, hogy a szeretet uralkodna közöttük? Miért történhet meg az, hogy egy brutálisan meggyilkolt ember hozzátartozói nem mernek megjelenni a bíróságon, a vádlott perén? Mi az igazság? Menjen a pokolba, doktor, vagy ŐK küldik oda!

E kitörése után, Miller lassan megfordult, és elindult az épület felé. A többi hat túlélő lassan követte a professzort. A feladatot még nem teljesítették és egyiküknek sem jutott eszébe feladni a játszmat. Még a mai nap tragédiája sem csökkenthette a kihívás erejét. Nem adhatták fel éppen most. Ha ők nem, akkor ki fogja megfejteni a jövő titkát?

Talán egy másik csoport. Valamikor, egy másik időpontban...

***

„Minden elmélet jó és helyes, addig a pillanatig, amikor jön valaki, és bebizonyítja az ellenkezőjét.”

Charles K. Roy